

Wiesław Krajewski

Turystycznym szlakiem. Przewodnik urlopowy dla dentystów

Zawód dentysty to właściwie nie zawód a powołanie. Dentystą się nie bywa jedynie w czasie godzin pracy w gabinecie. Dentystą się jest. Cały czas. Jestem prawdziwym dentystą. Uwielbiam spaghetti, ale z makaronu ugotowanego *al dente*, może być z dodatkiem ząbka czosnku, jestem za praworządnością choć nie podzielam prawa talionu „ząb za ząb”, staram się żyć zgodnie z chrześcijańskimi przykazaniami, bo w piekle tylko „płacz i zgrzytanie zębów”, lubię mieć zawsze przy sobie „coś na ząb”, przesyłam dane z komputera, korzystając z technologii Bluetooth, staram się zawsze trzymać język za zębami i wolę ugryźć się w język niż powiedzieć za dużo, nucę sobie piosenkę Kazika „Dziewczyna bez zęba na przedzie”, w młodości czytałem powieść „Biały Kieł” Jacka Londona, ostatnio zaś „Demoniczną dentystkę” Davida Walliamsa.

A co robi dentysta w czasie urlopu? Jedzie wypocząć do Ząbkowic? Być może, ale ma dużo większy wybór. Same **Ząbkowice** może nie zachęcają do wypoczynku. To obecnie dzielnica w północno-wschodniej części Dąbrowy Górniczej, w latach 1962-77 samodzielne miasto. Ma dwie huty szkła, zakłady elektrochemiczne, zakłady przetwórcze dolomitu, w pobliżu Huta Katowice. Miejscowość znana już w XV w. Wymienia ją Jan Długosz (Zombkowicze). Nazwa pochodzi od nazwy osobowej Ząbek. Ząbek - Ząbkowice (jego potomek) - Ząbkowicy (potomkowie Ząbka). Później końcówka „-icy” przekształciła się na „-ice”.

Są też **Ząbkowice Śląskie** - miasto w woj. wałbrzyskim, na Przedgórzu Sudeckim. Prawa miejskie uzyskało przed 1287 r. Liczne zabytki w mieście to m.in. Krzywa Wieża (nazywana „śląską Pizą”), ruiny zamku, mury obronne, cerkiew prawosławna. Opowiada się różne historyjki o nazwie miasta, np. „o rycerzu Ząbku z orszaku księżniczki Rychezy”, czy o tajemniczym „ząbkowcu” i złotej szczęce odkrytej w ruinach zamku. Oczywiście jest w tych opowieściach duża doza fantazji.

Podobną nazwę ma wieś **Ząbinowice** położona w województwie pomorskim, kilka kilometrów od Bytowa. Jej mieszkańcy pewnie leczą zęby głównie w powiatowym Bytowie.

Słynna w Polsce, nie tylko wśród dentystów, ale też kibiców skoków narciarskich jest położona na Podhalu, ok. 4 km od Poronina wieś **Ząb**. Reklamowana jest dwojako: to najwyższej położona miejscowość w Polsce (1013 m n.p.m.) i miejsce, w którym wychowywał się i uczył Kamil Stoch. Malownicze położenie Zębu, dobry klimat, stylowy drewniany kościółek św. Anny sprawiają, że powinniśmy odwiedzić to miejsce, np. przebywając w pobliskim Zakopanem.

W bezpośrednim sąsiedztwie stolicy leżą **Ząbki**. Właściwie to miasto należy do aglomeracji warszawskiej, oddalone ok. 10 km od centrum Warszawy. Pierwotnie miejscowość nazywała się Wola Zambkowa (od nazwiska drugiego wójta wsi - Zygmunta Zambka) i dopiero w 1580 roku zmieniła nazwę na Ząbki. Prawa miejskie uzyskały dopiero w 1967 roku. Jest tam kilka zabytkowych willi, m.in. gen. Władysława Sikorskiego, Kazimierza Sosnkowskiego. Ząbki są najbardziej znaną miejscowością o tej nazwie. Nie można jednak zapominać, że istnieje także mała wieś **Ząbki** w województwie łódzkim, powiecie brzezińskim, w gminie Dmosin. Tak samo nazywa się osada położona w województwie zachodniopomorskim, w gminie Białogard. W roku 2007 osada liczyła 4 mieszkańców. Nie jest wiadomy stan ich zębów.

Skoro są Ząbkowice i Ząbki, warto wspomnieć też o wsi **Ząbków** niedaleko Sokołowa Podlaskiego. W Ząbkowie urodził się Feliks Stanisław Jasiński (1862-1901), polski malarz tworzący we Francji. Dostępne źródła nie wspominają o stanie jego uzębienia.

W województwie podlaskim, niedaleko Brańska położona jest wieś **Niemyje-Ząbki**. Śmieszne, ale nie ma to nic wspólnego z brakiem higieny jamy ustnej jej mieszkańców. Nazwa istniała już w średniowieczu i związana jest z wodą. W okolicach Mławy jest rozległy podmokły teren, zwany Bagno Niemyje. Obok bagna istniała stara osada Niemyje. Osada się rozrastała. Część ludności tych mazowieckich Niemyj przeniosła się na Podlasie, tworząc nowe - podlaskie Niemyje. Był to tzw. zaścianek szlachecki, czyli osada zamieszkiwana przez ubogą szlachtę o nazwisku Niemyjscy. Zaścianek rozrastał się - powstawały odrębne jego części mające własne nazwy. W XIX w. były to: Jarmonty, Siudy, Skłody, Stare i Zębki. Nazwy tych części zawsze podawano z nazwą główną, zawierającą nazwisko rodu. I tak narodziły się Niemyje-Ząbki. Warto tam zajrzeć z samej ciekawości i oczywiście - umyć zęby!

Podobną nazwę mają **Dzierżki-Ząbki** - wieś położona w województwie podlaskim, powiecie białostockim, w gminie Poświętne. To jedna z najmniejszych miejscowości w gminie, zamieszkiwana zaledwie przez 39 mieszkańców.

W stolicy województwa świętokrzyskiego - **Kielcach**, popularna jest legenda o powstaniu miasta. Dziesięć wieków temu okolice te porastały pełne zwierzyny lasy. Polował tam syn Bolesława Śmiałego Mieszko. Kiedy zabłądził i opadł z sił, objawił mu się we śnie św. Wojciech. Nakreślił on pastorałem na ziemi kręty szlak, który przemienił w strumień wody. Po przebudzeniu Mieszko zauważył źródło. Woda w nim była smaczna. Mieszko poczuł wyraźny przypływ sił i szybko odnalazł swój orszak. Odjeżdżając, zauważył na skraju polany ogromne białe kły nieznanego zwierza. Wkrótce zbudowano tam osadę, a na polanie postawiono kościół pod wezwaniem św. Wojciecha. Osadę zaś nazwano Kielce na pamiątkę znalezionych tam tajemniczych kłów. Dziś Kielce nie kojarzą się z zębami, raczej jako miasto kultury, muzeów i festiwali, sportu, ośrodek turystyczny.

Ale są i małe **Kielki** - wieś w powiecie płońskim, w gminie Baboszewo. Kiedyś były własnością szlachecką, istniał tam zespół dworsko-folwarczny, obecnie pozostał tylko park podworski z początku XIX wieku.

Także w powiecie płońskim, ale w gminie Sochocin, leży inna wieś - **Kołożąb**. Wieś o takiej samej nazwie jest również w województwie pomorskim, powiecie sztumskim, w gminie Mikołajki Pomorskie. Na dodatek przysiółek tej wsi nosi nazwę **Kołożąb Mały**. Nie wiem, czy w nazwie chodzi może o próchnicę okrężną, która przecież otacza ząb wkoło?

Jeśli w podróżach turystycznym szlakiem chcielibyśmy zwiedzić zabytkowy gabinet stomatologiczny, można udać się do **Lublina**. Tam w skansenie Muzeum Wsi Lubelskiej w dzielnicy Sławin znajduje się też ekspozycja prowincjonalnego miasteczka sprzed II wojny światowej. Dociekliwy dentysta znajdzie tam rekonstrukcję dawnego zakładu dentystycznego z 1939 roku. Gabinet wyposażony jest w meble i niezbędne sprzęty, m.in. umywalkę drewnianą i przeszkloną szafkę na instrumenty i materiały, wiertarkę, spluwaczkę i narzędzia m.in. kleszcze i dźwignie. Niestety, nie można w nim przyjmować pacjentów. Nie uzyskał akceptacji sanepidu.

By w czasie urlopu zwiedzić muzeum stomatologii, jest ku temu okazja w **Białymstoku**. Tam, w dawnym pałacu Branickich mieści się Muzeum Historii Medycyny i Farmacji. Jest to placówka Uniwersytetu Medycznego. Wśród zbiorów najciekawsze dla nas jest wyposażenie gabinetu stomatologicznego z przełomu XIX i

XX wieku - fotel stomatologiczny, wiertarka nożna, lampa i inne sprzęty i akcesoria stomatologiczne.

Podobne zbiory posiada też Muzeum Uniwersytetu Medycznego w **Poznaniu** mieszczące się w Centrum Stomatologii. Organizowane są tam m.in. lekcje muzealne dla dzieci i młodzieży z historii stomatologii. Na podstawie materiałów i eksponatów znajdujących się w muzeum, omawiane są takie tematy jak: postrzeganie chorób zębów w przeszłości, dawne poglądy na przyczyny próchnicy, higiena jamy ustnej w przeszłości, rodzaje narzędzi do usuwania zębów i ich zastosowanie, dawne i współczesne protezy.

W **Częstochowie** mieszka i praktykuje lekarz dentysta i pasjonat stomatologii Piotr Kuźnik. Jest on właścicielem kolekcji liczącej kilkanaście tysięcy eksponatów i ciekawostek związanych z historią stomatologii i farmacji. Wśród nich są urządzenia, instrumenty, materiały, narzędzia m.in. z okresu rzymskiego, dwudziestolecia międzywojennego, aż po czasy współczesne, także stare książki, broszury, fotografie, dokumenty, publikacje, dyplomy. Najstarsze w zbiorach narzędzia do usuwania zębów pochodzą sprzed ok. 2,5 tysiąca lat. Kolekcja doktora Kuźnika jest często prezentowana na wystawach tematycznych w różnych miastach Polski, m.in. w Muzeum Częstochowskim, Muzeum Ziemi Leżajskiej, muzeach w Baranowie Sandomierskim, Mielcu, Łodzi, Rybniku, Łańcucie. Łączy je wspólna nazwa „Urok starego gabinetu stomatologicznego”. Dla „leniwych” dentystów (tzn. zapracowanych, którzy nie mają czasu na urlop) funkcjonuje strona internetowa www.muzeumstomatologii.pl, można więc odbywać i wirtualne podróże bez wychodzenia z domu. To niejedyny taki przypadek. W Stanach Zjednoczonych powstało np. muzeum online - *Virtual Dental Museum*. Strona ma adres <http://www.virtualdentalmuseum.org/>. Nie brakuje w nim ciekawych eksponatów i informacji. Internet to sposób na upowszechnienie wiedzy na temat rozwoju stomatologii, ale i edukację prozdrowotną dla zabieganych.

W muzeum w **Raciborzu** na stałej wystawie „Dawne techniki dentystyczne” możemy podziwiać ekspozycję przedmiotów używanych w stomatologii i technice dentystycznej, zebrane przez kolekcjonerów Kazimierza i Wojciecha Sterańczaków. Zobaczyć można dawne fotele, wiertarki, kolumny z kompletnym wyposażeniem w instrumenty do leczenia i usuwania zębów, XIX-wieczną wiertarkę ręczną, „kozią stópkę”, a także wzorniki, chemikalia i urządzenia pomocnicze, a w części techniki dentystycznej - urządzenia do obróbki metalu, gumy i kauczuku, narzędzia do wytwarzania gilz, szlifierki, wulkanizatory, piecyki i sprężarki.

Chirurga stomatologicznego na pewno zainteresuje wystawiony w muzeum w **Kórniku** naszyjnik z 90 ludzkich zębów poprzedzielanych 3-4 białymi lub różowymi koralikami z muszli. Został on przywieziony przez hrabiego Władysława Zamoyskiego z podróży dookoła świata. Naszyjnik pochodzi z Nowej Irlandii, jednej z wysp Archipelagu Bismarcka w zachodniej części Oceanu Spokojnego. To oryginalny przykład biżuterii z tamtego rejonu świata. Moda na naszyjniki z usuniętych zębów nie przyjęła się wśród współczesnych dentystek.

Chirurg znajdzie też **Kleszcze**. W odróżnieniu od dwóch najczęściej używanych bertenów i meissnerów, ma do wyboru trzy: **Kleszcze** - kolonia w województwie podlaskim, powiecie monieckim, w gminie Trzcianne, **Kleszcze** - wieś w województwie zachodniopomorskim, powiecie koszalińskim, w gminie Sianów i **Kleszcze** - przysiółek w województwie zachodniopomorskim, powiecie stargardzkim, w gminie Ińsko.

Specjaliści protetyki stomatologicznej, będąc w **Łodzi**, z pewnością zwrócą

uwagę na fabrykę sztucznych zębów. Powstała w 1993 roku firma Wiedent jest obecnie największym w Polsce producentem zębów akrylowych i innych materiałów protetycznych.

Protetycy mogą też zajechać do wsi **Korona** w województwie lubelskim, powiecie parczewskim. Nikt jednak nie potrafi odpowiedzieć czy w nazwie chodzi o koronę królewską na głowę, czy może o porcelanową koronę na ząb. Jest też w Polsce sporo miejscowości mających w nazwie **Most** lub **Mosty**. Może najbardziej kojarzącym się z mostem protetycznym i koroną jest **Królowy Most** - osada na wschód od Białegostoku. Choć może to tylko skojarzenie stomatologiczne, bo miłośnikom filmów kojarzy się bardziej z trylogią Jacka Bromskiego z cyklu „U Pana Boga...”.

Specjaliści stomatologii zachowawczej na pewno będą się czuć jak u siebie w **Próchnicy**. To część wsi Tuchowicz w Polsce, położonej w województwie lubelskim, powiecie łukowskim, w gminie Stanin. Próchnica stanowi sołectwo gminy Stanin. Również w województwie świętokrzyskim w powiecie buskim, gminie Solec-Zdrój istnieje **Próchnica**. To część wsi Włosnowice. Miejscowości o nazwie Próchnica nie są tak rozpowszechnione jak choroba zębów. Nasilenie próchnicy u mieszkańców Próchnicy nie odbiega znacząco od liczby PUW w gminach sąsiednich.

Periodontolog pewnie zwróci uwagę na wieś **Kamieniec Ząbkowicki** (niem. *Kamenz, Camenz*), położoną w województwie dolnośląskim, w powiecie ząbkowickim. Jest siedzibą gminy i ważnym węzłem kolejowym. Jego nazwa nie pochodzi jednak od kamienia nazębnego a od kamienia zwykłego i nawiązuje do skalistego położenia grodu. Miejscowość w zlatynizowanej staropolskiej formie Kamencz notuje Gall Anonim. Wśród zabytków zespół klasztorny oo. cystersów, pałac Marianny Orańskiej z XIX wieku. Okolica piękna, warto tam pojechać.

Jest też coś dla pedodontów. W skład wsi Kołodziej w województwie mazowieckim, powiecie węgrowskim, w gminie Sadowne administracyjnie wchodzi część **Mlecza**. Mieszkańcy mają jednak i zęby stałe, i nawet protezy.

Podróżując po Polsce, możemy też dotrzeć do wsi **Zębowa**. Właściwie jest to dość prawdopodobne, bo istnieją aż trzy wsie o tej nazwie: w województwie kujawsko-pomorskim, powiecie toruńskim, w gminie Obrowo - tam znajduje się ciekawy pomnik ku czci ofiar epidemii cholery w latach 1658 i 1831; w województwie pomorskim, powiecie słupskim, w gminie Kobylnica - nazwa kaszubska *Ząbòwò*, niemiecka *Symbow*; w województwie wielkopolskim, powiecie nowotomyskim, gminie Lwówek - w dokumentach z 1258 r. wzmiankowana jest jako wieś Zubowo (Subowo), później jako Zembowo.

Sądząc z nazwy, chyba mniejsza od Zębowa jest wieś **Zębówko** położona w województwie wielkopolskim, powiecie nowotomyskim, w gminie Lwówek. W I poł. XIX wieku wzmiankowana jako Zembowko.

Podobnie małą wioską jest **Ząbkówka** w województwie podkarpackim, powiecie brzozowskim, w gminie Domaradz. Wbrew pozorom, nazwa nie pochodzi od napoju alkoholowego, którego surowcem były zęby.

Przenieśmy się jednak do miasta. Całkiem dużego. **Kraków** znany jest z Wawelu, Sukiennic, bazyliki Mariackiej i wielu innych zabytków i ciekawostek. Dentysta powinien jednak odwiedzić w Krakowie również muzeum Dom Jana Matejki. To w samym centrum, na ul. Floriańskiej. Tam, wśród zbiorów pamiątek i prac artysty, znajdziemy ciekawy obraz „Stańczyk udający ból zębów”. Związany jest on z anegdotą, iż w Krakowie każdy przechodzień jest lekarzem. Królewski błazen, udając ból zęba, właśnie to udowodnił, a Matejko namalował.

W samej bazylice Mariackiej, oprócz słynnego ołtarza dłuta Wita Stwosza, możemy podziwiać obraz św. Apolonii - patronki dentystów oraz osób cierpiących od bólu zębów. W przekonaniu wiernych jest uznawana za orędowniczkę w chorobach jamy ustnej. Jej wizerunek znajduje się w bocznym ołtarzu prawej nawy. Jest to barokowy obraz olejny, prawdopodobnie pędzla Łukasza Orłowskiego. Do przywiązanej do słupa męczennicy zbliża się kat z kowalskimi obcęgi, aby wyrwać jej zęby i łamać szczękę.

Niedaleko od Krakowa, w kościele parafialnym św. Jakuba Apostoła w **Więclawicach Starych**, w gminie Michałowice, na ścianie północnej znajduje się tryptyk św. Mikołaja, malowany na deskach, wybitny zabytek malarstwa cechowego, gotyckiego z roku 1477. Jeden z obrazów w rewersie prawego skrzydła przedstawia świętą Apolonię.

A co wyjątkowego jest we wsi **Borkowo** w województwie mazowieckim, w gminie Sierpc? Znajduje się tam jedyna w Polsce parafia pw. św. Apolonii. Niedawno lekarze z Katolickiego Stowarzyszenia Lekarzy w Płocku podarowali parafii figurę świętej. Również w **Paprotni** w województwie mazowieckim, w powiecie siedleckim, w kościele parafialnym pod wezwaniem św. Bartłomieja Apostoła odbywają się uroczystości odpustowe ku czci św. Apolonii. W kościele tym świętej poświęcony jest ołtarz boczny z jej obrazem.

Ciekawe obiekty związane tematycznie ze świętą Apolonią można napotkać także poza granicami Polski. W **Rzymie** warto odwiedzić mały placzyk na Zatybrzu - *Piazza di Sant'Apollonia*. Plac bierze swoją nazwę od kościoła św. Apolonii, który niegdyś znajdował się tutaj i który został zburzony w XIX wieku. Tam miano przechowywać relikwię jej głowy.

W średniowieczu w katolicyzmie istniało przekonanie, że choroby ciała i umysłu można wyleczyć przez dotyk relikwii świętych. Wiernym cierpiącym na ból zęba polecano udać się do Rzymu, do bazyliki San Lorenzo i dotknąć kości ramion św. Apolonii lub poszukać kawałków szczęki w kościele Jezuitów w **Antwerpii** lub jej palców w **Kolonii**.

Z dworca *Santa Apolonia* w **Lizbonie**, na skraju zabytkowej dzielnicy Alfama, który jest stacją początkową dla głównej linii kolejowej Portugalii *Linha do Norte* możemy pojechać do **Porto**. Tam w skarbcu katedry przechowywany jest relikwiarz zawierający ząb świętej.

Zęby jako relikwie, możemy oglądać także w innych częściach świata. Na przykład na **Sri Lance**. Świątynia Zęba *Dalada Maligawa* w **Kandy**, uważana jest za najważniejszą buddyjską budowlę sakralną na Sri Lance. W głównym pomieszczeniu świątyni, w kaplicy na piętrze zwanej *Vedahitina Maligawa* znajduje się specjalna, składająca się z ośmiu pojemników umieszczonych jeden w drugim, wykonana ze złota szkatuła, która przechowuje bezcenną relikwię - ząb Buddy. Relikwiarz można obejrzeć jedynie trzy razy dziennie podczas celebracji zwanej *puja* - o świcie, w południe i wieczorem.

Świątynię Zęba Buddy możemy również odwiedzić w **Singapurze** w dzielnicy Chinatown. *Buddha Tooth Relic Temple* to ogromny, pięciokondygnacyjny budynek. Na 4 piętrze przechowuje się najcenniejszą relikwię - ząb Buddy wystawiony wiernym w 420 kg stupie ze szczerzego złota.

Znacznie bliżej, bo w **Stambule**, w pałacu Topkapi jest inna, cenna relikwia stomatologiczna. To ząb Mahometa. W Sali Tronowej pałacu przechowuje się cenne pamiątki muzułmańskie. Są wśród nich płaszcz proroka, miecze, łuk, włosy, odcisk stopy, list, a także właśnie kawałek zęba proroka, ukruszonego w czasie bitwy z

mekkańczykami pod Uhud (625). Przechowywany jest w kasetce ze złota inkrustowanej szlachetnymi kamieniami.

W Tajlandii, w **Bangoku** otwarto niedawno pierwsze w Azji muzeum poświęcone stomatologii. Wśród eksponatów jest między innymi, ekspozycja na temat historii stomatologii w Chinach, Indiach i Tajlandii oraz bogaty zbiór materiałów stomatologicznych, narzędzi, jak również zdjęć i rycin opowiadających dzieje stomatologii od czasów najdawniejszych po współczesne. Muzeum zostało ufundowane przez rodzinę królewską i można je zwiedzać bezpłatnie. W przypadku dentystów z Polski nie ma to większego znaczenia. I tak byłoby ich stać na bilet.

W **Baltimore** w USA, na terenie kampusu Uniwersytetu Maryland znajduje się Narodowe Muzeum Stomatologii im. dr. Samuela D. Harrisa (*Dr Samuel D. Harris National Museum of Dentistry*). Prezentowana jest tam stała wystawa „32 Terrific Teeth” („32 wspaniałe zęby”) oraz różne wystawy czasowe. Zobaczyć można m.in. rzymskie narzędzia dentystyczne, zęby prehistorycznych dinozaurów, stare plakaty poświęcone higienie jamy ustnej. Ozdobą wystawy jest sztuczna szczęka Georga Washingtona, a także 4 obrazy świętej Apolonii wykonane przez Andy’ego Warhola czy też prywatny zestaw połączonych instrumentów dentystycznych królowej Wiktorii.

Z kolei w Muzeum Historii Nauki w **Londynie**, wśród wielu niezwykle ciekawych eksponatów, prezentowana jest szczoteczka do zębów Napoleona z ok. 1795 roku. Ma ona srebrną rękojeść, na niej monogram „N”. Część czyszcząca jest wykonana z końskiego włosia. Tego rodzaju placówek prezentujących eksponaty z historii stomatologii jest na świecie na pewno więcej.

Jednak nie wszyscy lubią cywilizację, miasta, zgiełk. Są i dentyści ceniący sobie spokój, przyrodę, łono natury. Dla miłośników gór mam też parę propozycji. **Dent Blanche** - szczyt górski w Alpach Pennińskich (płd.-zach. Szwajcaria), w kantonie Valais. Położony jest na północ od Matterhornu i na zachód od Zermatt, wznosi się ponad lodowcami na wysokość 4356 m n.p.m. Dla nieco mniej zaawansowanych wspinaczy mogę polecić **Dents du Midi** - szczyt górski w Prealpach Sabaudzkich, na północ od masywu Mont Blanc, oddzielony od Alp Berneńskich poprzeczną doliną Rodanu. Wysokość 3257 m n.p.m. powinna zadowolić każdego. Można go zdobyć ze schroniska Cabane de Susanfe (2102 m). Jest tam ośrodek sportów zimowych.

W Polsce mamy również szczyt **Zębalowa** - to góra (858 m n.p.m.) w Beskidzie Wyspowym, u podnóża której leży wieś Krzeczów, niedaleko Naprawy w okolicach Rabki. Wśród miejscowej ludności góra ma wiele nazw. Mieszkańcy Łętowni nazywają ją Zębolową. Nazwa Zębolowa pochodzi od roli Zębolowej. Z pobliskiej Tokarni wiedzie na szczyt czarny szlak turystyczny. Czas przejścia - 1 godzina 45 minut. To opcja bardziej dla dentystów-wędrowców, a nie wspinaczy.

A kiedy wracamy z urlopu w górach, możemy jeszcze odwiedzić leżącą na uboczu, z dala od wielkich aglomeracji, cichą i spokojną, otoczoną lasami wieś **Zębówice** położoną w województwie opolskim, w powiecie oleskim. W latach 1295-1305 miejscowość wymieniona jest w formie *Sambowitz*. Wieś zachowała układ ulicowy ze stawem pośrodku, rozbudowany w późniejszych latach o osiedla domków jednorodzinnych - **Osiedle Zębówice Pierwsze** (przy ul. Stokrotek, Astrów, Bratków) i **Osiedle Zębówice Drugie** (przy ul. Opolskiej, Mickiewicza). Położona blisko, bo w województwie dolnośląskim, w powiecie jaworskim jest też inna wieś **Zębówice**. Jej nazwa pochodzi od polskiego wyrazu ząb lub staropolskiego imienia Sambor. Śląski pisarz Konstanty Damrot w pracy o nazewnictwie na Śląsku, wydanej w 1896 roku,

wymienia dwie nazwy - polską Zębowice oraz niemiecką *Semmelwitz*.

Dentystą się jest cały czas. Nie możemy o tym zapominać również na urlopie. Możemy wziąć urlop od pracy, ale nie od zawodu. Każdy szanujący się stomatolog nie może nie zauważać tego, że właściwie wszędzie można spotkać coś związanego z jego profesją. Rozglądajmy się wokoło, a na pewno zauważymy więcej takich przykładów.